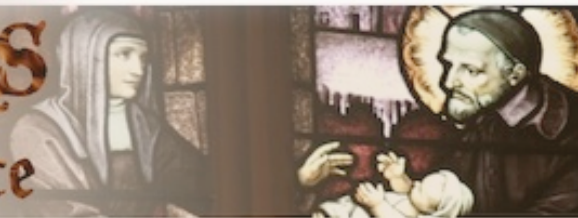

VINCENTIANUS
New England Province

Ks. Jarosław Lawrenz CM

TROSKA O WIERNOŚĆ POWOŁANIU WINCENTYŃSKIEMU

*„Bądźcie dojrzaלי dojrzałością wiary
i mocni mocą ducha.”*

(Bł. Jan Paweł II, Wiedeń, 09.12.1983)

**PROGRAM FORMACJI CIĄGŁEJ I
KIERUNKI REALIZACJI POWOŁANIA
WINCENTYŃSKIEGO
W PROWINCJI NOWEJ ANGLII**

2011

VINCENTIANS

New England Province

Wstęp

„Twórcza wierność powołaniu” to myśl przewodnia 41 Konwentu Generalnego, który odbył się w Paryżu w dniach 28 czerwca do 14 lipca 2010 roku. Ten wyjątkowy czas powiewu mocy Ducha Świętego wpisał się twórczo w obchody 350 rocznicy śmierci św. Wincentego a Paulo i św. Ludwiki de Marillac.

W tym miejscu warto przypomnieć słowa Kard. Franc Rodé CM, Prefekta Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekwowanego oraz Stowarzyszeń Życia Apostolskiego¹. W adresowanym do uczestników Konwentu Generalnego liście wyraża swoje zaniepokojenie nieobecnością Zgromadzenia Misji w dziełach Kościoła, które są niejako „specjalizacją” od początku założenia naszej wspólnoty wincentyńskiej, wynikające z jej charyzmatu. „*Jesteście nieobecni w różnych dziedzinach formacji duchowej, teologicznej, duszpasterskiej*”²- zaznacza Kardynał. I jakby z wyrzutem odpierając argumentację spadku powołań, zwraca uwagę, że „*inne mniejsze Zgromadzenia w liczbę konfratrów są w tych dziełach obecni*”³. Poszukując przyczyny takiej sytuacji sugeruje, że „*jest to znak niewierności charyzmatowi Fundatora oraz zeświecczenia tradycji Zgromadzenia Misji*”⁴. W duchu nadziei kończąc skierowany list i w trosce braterskiej prosi uczestników Konwentu Generalnego o głęboką refleksję nad obecnym stanem oraz o odważny powrót do wincentyńskiego charyzmatu tak bardzo potrzebny Kościołowi i ubogim XXI wieku.

Uczestnicy Konwentu Generalnego jako dokument prowokujący do wnikliwej analizy, oceny i zdrowej krytyki obecnej sytuacji inspirowali się słowami art. 2 Konstytucji Zgromadzenia art. 2:

„Ze względu na cel , Zgromadzenie Misji, mając przed oczyma Ewangelię, i trwając w nieustannej wrażliwości na znaki czasu i na bardziej naglące wezwania Kościoła, podejmie starania, by otwierać nowe drogi i używać środków dostosowanych do wymagań czasu i miejsca, a ponadto będzie usiłowało oceniać i ukierunkowywać prace i posługi, trwając w ten sposób w stanie ciągłej odnowy.” (Konstytucje Zgromadzenia, 2)

¹ Od 4 stycznia 2011 został zwolniony z tej funkcji ze względu na wiek emerytalny przez papieża Benedykta XVI.

² Kard. Franc Rodé CM, List do uczestników Konwentu Generalnego 2010, Vincentiana, r.54 ., nr 3, s.211.

³ Idem, s. 211-212

⁴ Idem, s.212

VINCENTIANS

New England Province

„Ciągła odnowa”, która jest rekomendowana przez powyższy artykuł została ukierunkowana, a może lepiej uwarunkowana następującymi wybranymi działaniami:

- a. formacja ciągła konfratrów i wspólnot,
- b. praca i misja na rzecz ludzi ubogich podejmowana wspólnotowo,
- c. otwartość na dzieła Zgromadzenia i współpracę międzyprowincjalną,
- d. współpraca z laikiem szczególnie w ramach Rodziny Wincentyńskiej.⁵

W niniejszej refleksji : W jaki sposób w naszej Prowincji Nowej Anglii urzeczywistniać powyższe sugestie i linie działania wyznaczone przez Konwent Generalny 2010, a jednocześnie w trosce, aby nie zmarnować duchowego potencjału jaki stanowimy, w pierwszej części pragnąłbym zwrócić uwagę na wskazania formacji ciągłej każdego z nas oraz naszych wspólnot proponowanych przez dokumenty Kościoła i Zgromadzenia Misji.

W części drugiej zarysowuję propozycje i sugestie duszpastersko-wincentyńskie mając na uwadze naszą specyfikę pracy w grupach etnicznych czyli Polonii.

Dziękuję wszystkim konfratrom, którzy pomogli mi w tej refleksji, aby nie być zbyt teoretycznym lub nierealnym marzycielem.

Mam nadzieję, że przedstawione sugestie będą przyczyną do naszej wspólnotowej dyskusji i pomogą podjąć właściwy kierunek duchowego i misyjnego rozwoju naszej Prowincji Nowej Anglii, abyśmy aktywnie włączyli się w kierunki Zgromadzeniowej odnowy według konwentowego hasła: „*Twórcza wierność powołaniu*”.

⁵ Concluding documents, Vincentiana, r.54, nr 3, s. 397-399

FORMACJA CIĄGŁA

I. Wprowadzenie ogólne:

Konstytucje Zgromadzenia Misji:

Art. 77 §1

„Nasza formacja, która jest procesem ciągłym, powinna zmierzać do tego, aby członkowie, ożywieni duchem św. Wincentego, stali się zdolni do wypełniania posłannictwa Zgromadzenia”.

Art.77 §2

*„Wszyscy zatem powinni **ustawicznie starać się coraz dokładniej poznawać, że Jezus Chrystus jest ośrodkiem naszego życia i regułą Zgromadzenia.**”*

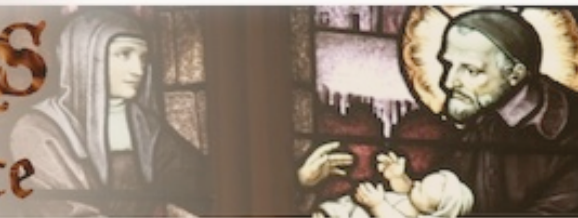
Św. Wincenty a Paulo zawsze był uważany bardziej za pragmatyka niż za mistyka. Dlatego układana formuła „Reguł wspólnych” nowego Zgromadzenia musiała wytrzymać próbę czasu i doświadczenia pierwszych lat misyjnego życia wspólnoty, zanim została ogłoszona niemal pod koniec życia Założyciela tj. 17 maja 1658 roku⁶. Zresztą ta sama historia doświadczeń czekała zatwierdzenie ślubów Zgromadzenia Misji.

Warte podkreślenia jest to, że św. Wincenty pragnął, aby normy prawne wymagane do istnienia nowej wspólnoty w Kościele powszechnym warunkujące życie i posługę członków Zgromadzenia nie były suchą literą prawną. Ich obecność w życiu każdego współbrata była gwarantem zachowania charyzmatu powierzonego przez Boga „maluczkiemu Zgromadzeniu”.

⁶ SVP XII, 1-14

VINCENTIANUS

New England Province

Św. Wincenty podkreślił ten fakt w jednej z konferencji na temat ślubów Zgromadzenia:

„Człowiek, który nie dotrzymuje danego słowa, zasługuje na wykluczenie za społeczności. Jeżeli czymś strasznym jest być uznanym za kłamcę i oszusta przez ludzi, to cóż powiedzieć, kiedy chcemy oszukać Boga? Cóż powiedzieć, kiedy Bóg nazwie nas kłamcami? Bóg powie nam: przysłuchajcie się do mojego domu i do mojego ołtarza. Daliście mi słowo i teraz go nie dotrzymujecie. Składaliście śluby, a teraz okazujecie się zdrajcami. Stawaliście pod moim sztandarem, a teraz przechodzicie na stronę wroga. Jesteście zdrajcami⁷.”

Pragniemy uchronić się od pozostania „letnimi” (por. Ap 3,16) w wypełnieniu Bożej misji, dlatego proponuję poniższy tekst drogi formacji ciągłej przygotowany na podstawie dokumentów Kościoła i Zgromadzenia Misji, życzliwych uwag Konfratrów Prowincji Nowej Anglii oraz osobistego doświadczenia pracy w formacji na różnych kontynentach.

Pierwsza część dotyczy kierunków i motywacji udokumentowanych przez Kościół powszechny, szczególnie w związku z formacją ciągłą kapłanów. Chciałbym podkreślić, że mam świadomość, iż Zgromadzenie Misji to wspólnota kapłanów i braci. Św. Wincenty wielokrotnie podkreślał znaczenie obecności i pracy Braci w Zgromadzeniu. Wskazania pierwszej części w dużej mierze odnoszą się zarówno do formacji ciągłej Braci. W aneksie zostanie umieszczony dokument „Bracia dla Misji” wydany przez Radę Generalną⁸. Niech on posłuży jako uzupełnienie tego, co zostanie powiedziane poniżej.

II. Ogólne zasady formacji ciągłej Kościoła powszechnego

1. Wstęp

Racja, która uzasadnia kapłańską formację stałą, a „zarazem ujawnia jej rzeczywistą głębię i naturę”, została określona jako «*w i e r n o ś ć*» kapłańskiej posłudze i jako «proces nieustannego nawracania się». (...) ⁹ Formacja stała jest niezbędną, aby kapłan był w stanie należycie odpowiedzieć poprzez posługę Ludowi Bożemu” (PDV 70).

Łaska otrzymana podczas sakramentu święceń oraz natura Kościoła, który jest „sakramentem” (i sakrament święceń, i Kościół należą do znaków, które niosą Chrystusa), domagają się formacji stałej, a równocześnie umożliwiają ją i zapewniają. Powołania rodzą się i trwają, gdy istnieje prawdziwa współpraca ludzka, ponieważ „Bóg nieustannie

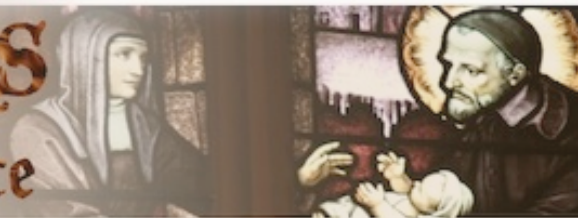
⁷ SVPH XI, 146–147

⁸ Rada Generalna Zgromadzenia Misji, Bracia dla Misji, Rzym, 5 grudnia 1990.

⁹ Jan Paweł II, Pastores dabo vobis, nr 70.

VINCENTIANS

New England Province

powołuje i posyła, objawiając swój zbawczy plan poprzez koleje życia kapłana oraz dzieje Kościoła i społeczeństwa. W tej właśnie perspektywie staje się jasne znaczenie formacji stałej: jest ona niezbędna, aby kapłan mógł rozeznawać i wypełniać owo nieustanne powołanie, czyli wolę Bożą" (PDV 70).

Formacja stała znajduje „właściwą podstawę i pierwotne uzasadnienie w dynamice sakramentu kapłaństwa”, który wymaga formacji, a zarazem czyni możliwą formację stałą, czyli proces, w którym udział jest wyrazem „wierności, jakiej kapłan winien dochować swej posłudze, więcej - samej swej istocie. Jest zatem miłością do Jezusa i przejawem konsekwencji. Ale jest też aktem miłości do Ludu Bożego, któremu kapłan ma służyć" (PDV 70).

Rzeczywiście, formacja stała jest powtórzeniem i odnowieniem odpowiedzi kapłana na pierwsze zawołanie „pójdź za Mną" (J 1, 43), będącej jego deklaracją miłości, a także odpowiedzi na ostatnie wezwanie „pójdź za Mną, będącej niejako egzaminem z miłości (J 21, 15-19). „Życiu i misji Apostoła towarzyszy zatem wezwanie «pójdź za Mną» To «pójdź za Mną» potwierdza powołanie i domaga się wierności aż do śmierci (por. J 21,22).

Formacja stała, będąca priorytetem posługi pasterskiej, „pomaga kapłanowi być kapłanem i realizować swoje kapłaństwo w duchu i na wzór Jezusa Dobrego Pasterza" (PDV 73), a w ten sposób być „człowiekiem wiary i stawać się nim coraz bardziej" (PDV 73).

Konwent Generalny 2010 zwraca uwagę, że jako uczniowie Jezusa oraz powołani do ewangelizacji ubogich musimy być ukształtowani przez Słowo Boże¹⁰. (Por. Reguły Zgromadzenia rozdz. II)

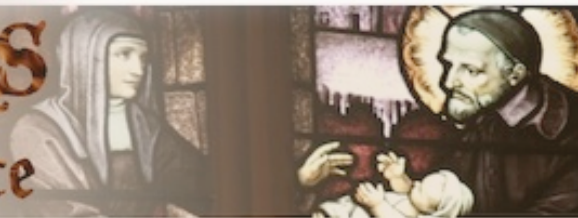
W ten sposób można stawić czoła nowej sytuacji kulturowej i społecznej, która „wymaga coraz bardziej osobowego i czynnego przyłgnięcia do wiary" (GS 7). Dlatego też dekret soborowy dotyczący formacji kapłańskiej zachęcał do tego, aby była ona kontynuowana: „formacja kapłańska powinna być, zwłaszcza ze względu na warunki nowoczesnego społeczeństwa, kontynuowana i doskonalona także po ukończeniu studiów seminaryjnych, dzięki czemu „młodszy kler będzie stopniowo zaprawiany pod względem duchowym, intelektualnym i duszpasterskim do życia kapłańskiego i działalności apostołskiej i zdolny to życie oraz działalność z dnia na dzień coraz bardziej odnawiać i rozwijać" (OT 22).

W przypadku życia konsekrowanego mamy do czynienia z podobną sytuacją, ponieważ formacja stała „jest wymogiem wynikającym z samej natury konsekracji zakonnej" i zakłada „podatność na wpływy formacyjne przez całe życie". Program formacyjny powinien objąć „cały okres życia człowieka" (VC 69).

¹⁰ Line of Action 2010–2016, Vincentiana, r.50, nr 3, s. 400

VINCENTIANS

New England Province

2. Różne wymiary formacji stałej

Programy dotyczące formacji stałej powinny uwzględniać różne jej wymiary. Gdyż ona nie polega jedynie na organizowaniu określonych kursów, lecz ma objąć formację całego życia kapłańskiego w **wymiarze ludzkim, duchowym, intelektualnym i pastoralnym**. Dlatego też „istnienie »planu formacji stałej« zakłada, by nie tylko był on zainicjowany lub zaprogramowany, lecz także realizowany" (Dyrektorium 86).

W rzeczywistości w opracowaniu projektu formacji nie chodzi o spisanie na nowo listy kapłańskich obowiązków, a raczej o syntetyczne przedstawienie tego, co już się robi, po to aby co jakiś czas powracać do zapisanych myśli, ocenić ich wartość i wytyczyć nowe kierunki troski formacyjnej.

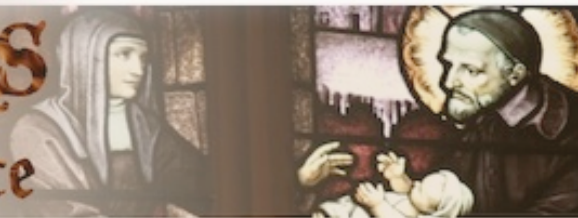
Nie chodzi zatem jedynie o zorganizowanie jakichś kursów, które pomogą kapłanom lepiej rozumieć aktualną sytuację, w jakiej żyją, lecz o takie ukształtowanie życia całego prezbiterium, aby kapłan mógł znaleźć środki niezbędne do życia swoją kapłańską tożsamością, wraz ze wszystkimi wymaganiami, jakie stawia „życie apostołskie" przeżywane w prezbiterium Kościoła partykularnego. Dzięki temu kapłani będą mogli „realizować swoje kapłaństwo w duchu i na wzór Jezusa Dobrego Pasterza" (PDV 73), jako odpowiedź na wezwanie „pójdź za Mną", które towarzyszy życiu i misji apostoła (por. PDV 70).

a. Formacja w wymiarze ludzkim (PDV 72,43-44; Dyrektorium 75)

Mówiąc o celu formacji w wymiarze ludzkim mamy na myśli rozwój osobowości (czyli np. przyjmowane wartości i wynikające z nich kryteria oceny, kształtowanie trwałych postaw), która ma znaczenie, jeśli kapłan jest „żywym obrazem" Chrystusa. Rozwój osobowości ludzkiej i chrześcijańskiej dokonuje się stopniowo poprzez kształtowanie **własnego myślenia** (z którego wynika sposób postrzegania świata), **ocen** (wyznawana skala wartości), **formację do miłości** (kształtowanie zdolności do poświęcenia siebie), a także poprzez **kształtowanie inicjatywy** w działaniu, zdolności do poznawania, dzielenia się z innymi posiadanymi dobrami i swoim życiem, zgodnie z duchem błogosławieństw i przykazania miłości. Chodzi również o kształtowanie w sobie takich zalet, „które słusznie cieszą się uznaniem w społeczności ludzkiej, jak dobroć serca, szczerość, siła i stałość ducha, ustawiczna troska o sprawiedliwość, ogłada towarzyska i inne, o których wspomina Apostoł Paweł: «mieście na myśli wszystko to, co jest prawdziwe, co czyste, co sprawiedliwe, co święte, co miłe, co chlubne, co dotyczy cnoty lub chwalebnych obyczajów» (Flp 4, 8)" (PO 3).

VINCENTIANS

New England Province

Na gruncie praktycznym celem formacji w wymiarze ludzkim powinna się stać troska o zdolność do nawiązywania dialogu, o pokojowe współżycie z innymi, o formację życia uczuciowego, o zdrowie (fizyczne i psychiczne), o stabilność ekonomiczną, zabezpieczenie społeczne itp.

b. Formacja w wymiarze duchowym (PDV 72,45-50;Dyrektorium 76)

Program tej formacji z całą pewnością jest „sercem, które jednoczy i ożywia jego bycie kapłanem i jego działalność” (PDV 45). Zmierza ona do podtrzymywania głębokiej relacji z Chrystusem (aspekt kontemplacyjny), która wyraża się w pójściu za Nim (jako radykalna opcja fundamentalna) oraz zaangażowaniu się w podjęcie misji. „Pogłębianie duchowego wymiaru formacji kapłana jest nakazem nowego i ewangelicznego życia, do którego jest on wezwany w szczególny sposób przez Ducha Świętego, otrzymanego w sakramencie święceń. (...) Wiąż między Jezusem Chrystusem a kapłanem, wiąż ontologiczna i psychologiczna, sakramentalna i moralna, jest fundamentem i zarazem źródłem siły dla owego «życia według Ducha» i «ewangelicznego radykalizmu», do którego powołany jest każdy kapłan i któremu sprzyja formacja stała w swoim aspekcie duchowym. (...) Tak czyniąc, zyskamy moc rodzenia Chrystusa w nas i w innych. (...) Przede wszystkim jednak trzeba we właściwy sposób nieustannie poszukiwać autentyczności prawdziwego, osobowego spotkania z Jezusem, ufnej rozmowy z Ojcem, głębokiego doświadczenia Ducha Świętego” (PDV 72).

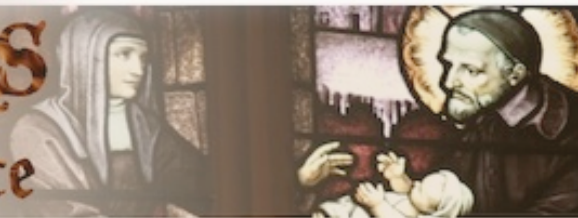
W praktyce duchowy cel formacji kapłańskiej osiąga się poprzez pogłębianie własnej specyficznej duchowości, punktem wyjścia dla niej czyniąc miłość pasterską. Kapłan potrzebuje świadomie i z entuzjazmem żyć własną duchowością, pamiętając, że jest znakiem Dobrego Pasterza i został wezwany do życia zgodnego z przykładem pozostawionym przez Apostołów. Problematyka podejmowana podczas rekolekcji, ćwiczeń duchowych i konferencji powinna pomagać w kształtowaniu takiej duchowości kapłańskiej.

c. Formacja w wymiarze intelektualnym (PDV 72, 51-56;Dyrektorium 77)

Program tej formacji jest „podstawą osobistego i całkowitego oddania się Chrystusowi i Kościołowi” oraz „ustanawia osobistą więź między wierzącym a Jezusem Chrystusem” (PDV 53). Należy nauczyć się studiowania, nieustannie się odnawiając, aby odpowiadać na nowe problemy, które powstają w Kościele i w społeczeństwie. Kapłan „winien zatem objawiać ludziom oblicze Boga w Jezusie Chrystusie, a jednocześnie prawdziwe oblicze człowieka. Wymaga to jednak, by sam kapłan poszukiwał tego oblicza i kontemplował je ze czcią i miłością” (PDV 72).

VINCENTIANS

New England Province

Wykłady organizowane w celu przybliżenia zagadnień z dziedziny chrystologii, eklezjologii, jak również biblistyki, teologii moralnej itp., powinny skupiać się na tajemnicy Chrystusa (aby kontemplować ją, przeżywać, celebrować i głosić). Organizowanie wykładów i kursów, które wprowadzicie podejmowałyby aktualne zagadnienia i zwracały uwagę na potrzebę dostosowania do czasów współczesnych w ramach tzw. *aggiornamento*, lecz które nie rozwiewałyby żadnych wątpliwości dotyczących spraw najważniejszych, byłoby pozbawione sensu.

d. Formacja w wymiarze duszpasterskim (PDV 72, 57-59; Dyrektorium 78)

Celem takiej formacji jest kształtowanie takich pasterzy, którzy będą trwali w jedności z „uczuciami i postawami Chrystusa Dobrego Pasterza” (PDV 57; por. Flp 2, 5) w świetle rozważanego i studiowanego słowa Bożego oraz w świetle celebrowanych tajemnic, aby byli zdolni do budowania wspólnoty w miłości (PDV 57; por. OT 4). Formacja duszpasterska powinna zatem obejmować wszystkie wymiary: prorocki, liturgiczny i wymiar diakonii, czyli służby. „Podobnie jak cała działalność Chrystusa była znakiem i owocem Jego pasterskiej miłości, tak i służebny wysiłek kapłana jest i powinien być jej owocem i znakiem. Jest ona bowiem dana i równocześnie zadana, jest łaską i powinnością, której trzeba dochować wierności: trzeba ją przyjąć i realizować w życiu, nie cofając się przed najbardziej radykalnymi konsekwencjami” (PDV 72).

W praktyce oznacza to, że w posłudze duszpasterskiej pierwszorzędne znaczenie należy przyznać głoszeniu słowa Bożego i katechezie (chodzi o zwrócenie uwagi na głoszone treści, używany język, stosowaną metodologię, aspekt mistagogiczny), trosce o czynne uczestnictwo w celebracjach liturgicznych (pomagając wiernym, aby poprzez celebracje przede wszystkim składali ofiarę z własnego życia), oraz prowadzeniu do zaangażowania się w dzieło miłości (zarówno w formie doraźnej pomocy i towarzyszenia potrzebującym, jak i poprzez promocję dobra) względem najuboższych, ale również względem nowych obszarów ubóstwa. Duszpasterstwo musi dostrzegać nowe sytuacje (kulturowe, społeczne, historyczne), na które trzeba spojrzeć z perspektywy Ewangelii.

3. Środki formacji stałej

Środki formacji odpowiadają jej celom (ludzkiemu, duchowemu, intelektualnemu, duszpasterskiemu) i powinny uwzględniać konkretne sposoby oddziaływania formacyjnego, jak np. spotkania, zebrania, wykłady i kursy, rekolekcje, opracowane programy formacyjne itp.

VINCENTIANS

New England Province

Zasadniczo chodzi o wskazanie takich środków formacyjnych, które będą pozostawały w związku z pełnionymi posługami. Z tego powodu można powiedzieć, że określone środki formacji spełniają dwie funkcje - służą kształtowaniu samego siebie oraz pełnieniu posługi: kontemplacja słowa w celu przepowiadania na ambonie (co równocześnie służy pogłębieniu osobistej więzi z Chrystusem); celebrowanie Eucharystii i adoracja Eucharystii przeżywana głęboko po to, aby innym pomóc w pełnym w niej uczestniczeniu (co równocześnie prowadzi do pogłębienia życia wspólnotowego, udziału w stowarzyszeniach, rewizji życia we wspólnocie).

a. Środki formacji uwzględniające życie osobiste kapłana

Życie osobiste: wymiar kontemplacji (modlitwa, *lectio divina* lub medytacja, celebrowanie liturgiczne, studium); wymiar pójścia za Chrystusem (oddanie siebie Chrystusowi, zdolność do wyrzeczeń, praktyka rad ewangelicznych); zaangażowanie w podejmowaną misję (dyspozycyjność dla misji, solidne przygotowywanie się, poświęcenie się dla misji, dążenie do aktualizacji głoszonego orędzia...).

b. Środki formacji uwzględniające życie wspólnotowe

Życie wspólnotowe: stosunek do Prowincji Zgromadzenia, diecezji, wspólnoty lokalnej, wspólna rewizja życia, zdolność do współpracy i wzajemnej pomocy, przyjaźni, solidarności, korzystanie z kierownictwa duchowego.

c. Środki formacji – życie duszpasterskie

Życie duszpasterskie: zdolność do działania w grupie apostołskiej, zaangażowanie w posługę słowa, duszpasterstwo liturgiczne oraz w dzieła miłosierdzia itp.

4. Zakończenie

Program życia prezbiterium powinien być okresowo weryfikowany i modyfikowany tak, aby w kapłanach rodził nadzieję, a w młodych ludziach budził powołanie. Idea życia, cele i środki formacji powinny wzbudzać entuzjazm, gdyż przyjęty program życia jest znakiem przynależności do grona prezbiterium i służby podejmowanej razem z innymi.

Zarówno w odniesieniu do życia osobistego, jak i wspólnotowego kapłanom stanowiącym część tego samego prezbiterium pozostawia się wiele przestrzeni dla inicjatywy własnej: mogą organizować się w małe grupy w celach formacyjnych (małe wspólnoty lub tzw. „wieczerniki”), mogą tworzyć zespoły działalności duszpasterskiej czy wzajemnej pomocy w pogłębieniu życia duchowego (np. w ramach regionów duszpasterskich lub dekanatów), mogą tworzyć i uczestniczyć w stowarzyszeniach kapłańskich.

KIERUNKI DZIAŁANIA PROWINCJI NOWEJ ANGLII W DUCHU DYREKTYW KONWENTU GENERALNEGO 2010 „TWÓRCZA WIERNOŚĆ MISJI”

Wstęp

*„Mój Zbawicielu! Ty znasz moją niegodność i mój brak wierności w odpowiadaniu na Twoje powołanie. Proszę Cię o litość i miłosierdzie. Nie pozwól , aby moje grzechy przyczyniły się do zaniku świętości Zgromadzenia, którego Ty sam jesteś twórcą i założycielem. Pamiętaj, Panie, o zadaniach, jakie powierzyłeś temu Zgromadzeniu. Ty sam wezwałeś je, aby Tobie służyło w ubogich. Pozwól mi dostrzec każdego potrzebującego pomocy. Pozwól mi widzieć w nim Twoje oblicze. Panie, proszę Cię o tę łaskę przez zasługi Twojej Najświętszej Matki.
(św. Wincenty a Paulo)*

Rok jubileuszowy tzn. rocznica śmierci św. Wincentego a Paulo i św. Ludwiki de Marillac skłaniał nas (taką mam nadzieję) do osobistej refleksji nad naszym misyjnym powołaniem i w tym bardzo zawężonym spojrzeniu na nas samych, i w tym wspólnotowym: Prowincja, Zgromadzenie obecne we współczesnym świecie. Powrót do źródeł na pewno nie ma za zadanie zachwycać się nad przeszłością, ale „historia magistra vitae”. Owocem oficjalnych wspólnotowych dyskusji na temat Zgromadzenia zostały zawarte w dokumentach końcowych Konwentu Prowincjalnego 2009 oraz Konwentu Generalnego w Paryżu 2010.

VINCENTIANS

New England Province

Trzeba uczciwie stwierdzić, że nie zawsze jesteśmy zapraszani do takiej refleksji i nasza dyskusja przybiera postać elitarną tzn. rozmawiamy na ten temat z konfratrami wąskiego grona przyjaciół. Albo co gorsze konspiracyjną – robiąc z siebie męczenników decyzji „nietrafionych” tych u steru władzy. Dlatego dziękuję za danie mi takiej możliwości podzielenia się moimi nadziejami na przyszłość. Chociaż zdaję sobie sprawę z mojej ograniczonej znajomości historii naszej Prowincji i całego bogatego procesu transformacji do obecnego stanu. Proszę mi wybaczyć, jeżeli ignorancja tej materii będzie widoczna w dalszym rozwinięciu myśli.

1. Charyzmat

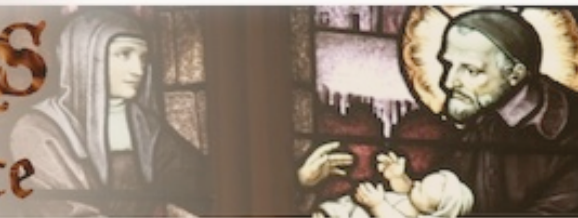
Jest to słowo klucz do zrozumienia misterium mojego powołania i bycia członkiem Zgromadzenia Misji. Fakt, że pewnego dnia znalazłem się na Stradomiu w Krakowie podyktowany był jasno określonym charyzmatem Zgromadzenia. I co ciekawe, kiedy w moim życiu spotykałem się z osobami różnych Zgromadzeń (żeńskich czy męskich) i byłem świadkiem usilnego poszukiwania tożsamości ich wspólnot. Nigdy nie miałem wątpliwości, co do pytania: jaki jest nasz charyzmat? Pytanie, które gubiło się w odpowiedzi: W jaki sposób ten charyzmat najlepiej zrealizować? A jeszcze konkretniej stawiany byłem w wewnętrzne zakłopotanie kiedy sytuacja kraju, w którym się znalazłem; czy lokalnego Kościoła oczekiwały ode mnie misjonarskiej postawy działania.

Jest takie polskie przysłowie o łapaniu wszystkich srok za ogony. Aby nie wpaść w pułapkę tego określenia przychodził mi z pomocą projekt pastoralny Prowincji oraz wspólnoty. Pomagał mi także uchronić się przed za bardzo indywidualnymi tendencjami.

Jestem przekonany, że zaistnienie i rozwój ostatecznie Prowincji Nowej Anglii jest związany z posługą misjonarską Polskiej Emigracji w USA. Ks. E. Gicewicz w „Historii Prowincji” zaraz na wstępie i pierwszym akapicie podkreśla tę specyfikę, wiążąc ją z błogosławieństwem Bożym i Jego natchnieniem u początku i chociaż konfratry pracujący w realizacji misji tej Prowincji przybyli z różnych stron świata np. Polska, Chiny, Brazylia, urodzeni w USA korzenie etniczne takie same. I chociaż trzeba było podejmować trud uczenia się języka angielskiego przez jednych, albo języka polskiego przez drugich, to celowość tego wysiłku była jedna: jak najlepiej i wszechstronnie posłużyć Polskiej Emigracji w USA. Organizowano życie duszpasterskie, zapewniano możliwość edukacji, organizowano misje ludowe i posługę Słowa Bożego w tzw. 40-stach, pomoc duszpasterska diecezjom przeżywającym kryzys powołań, opiekę i kapelanię w szpitalach oraz domach starców, kierownictwo duchowe lokalnego duchowieństwa, a także był taki czas, że pomagano w misji ad gentes wysyłając konfratrów do innych krajów.

VINCENTIANS

New England Province

Nie wątpliwie liczebność i lokalizacja poszczególnych wspólnot polonijnych uległa radykalnej zmianie. Ale czy ten fakt stawia pod znakiem zapytania sensowność tej naszej specyfiki? Czy nastał czas „zwijania żagli”? Czy uczciwość wobec historii tej Prowincji, a co za tym idzie wobec konfratrów, którzy oddali swoje talenty i życie na Jej służbę pozwala nam na odejście od tego polonijnego charyzmatu?

Moja osobista wizja to pragnienie otwarcia okna na sytuację współczesną i nadania „świeżości” kontynuowania tej specyfiki Prowincji Nowej Anglii. Proponuję ująć tę refleksję, żeby się nie rozmyć w „pobożnych życzeniach”, w strukturę: Wiara, Nadzieja, Miłość.

2. Wiara

„ W pracy nad zbawieniem dusz kierować się zawsze światłem wiary”
(św. Wincenty a Paulo)

To co nas chroni przed utratą sensowności naszego życia. To co nas obroni przed strachem dalszego istnienia to wiara w Jezusa Chrystusa. Święty Wincenty a Paulo uczynił Go zasadniczą i uzasadniającą regułą naszego Zgromadzenia¹¹. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że Konstytucje naszego Zgromadzenia uwrażliwiają nas na bardzo istotny charakter naszej misji, że **zadaniem wspólnoty** wincentyńskiej jest przygotowanie działalności apostołskiej, jej stałe pielęgnowanie oraz wspomaganie. (Por. Konstytucje, 19) Jasno z tego wynika, że nasze wspólnoty mają być ewangelizujące, zatroskane o biednych oraz misyjne.

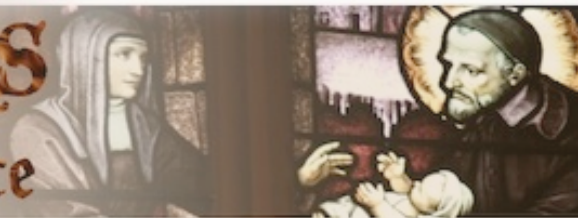
Jak zaznaczył w artykule ks. Santiago Azcarate CM: *„wspólnoty wincentyńskie nie tylko istnieją dla misji, ale także ożywiane są przez misję¹²”*. Nie możemy żyć tylko wspomnieniami misyjnej historii naszego Zgromadzenia, tracąc jednocześnie z oczu naszą przyszłość. Musimy nieustannie być świadomi rzeczywistości, w której przyszło nam żyć. Musimy ją poznawać, analizować i ukochać. Dlatego uczciwa dyskusja we wspólnotach na temat formy działania -- misji pozwoli nam odpowiedzieć na pytanie: w jaki sposób dzisiaj być świadkiem Jezusa? W jaki sposób dotrzeć Jego śladami do ubogich.

¹¹ Por. Line of Action 2010–2016, Vincentiana, r.54, nr 3, s.402–403

¹² Santiago Azcarate,CM, Communauté vincentienne, communauté pour la mission, Vincentiana, 06.09.2001

VINCENTIANS

New England Province

Dlatego musimy dbać, aby:

- Prowincja motywowała każdego konfratra do rozwoju życia duchowego: udział w rekolekcjach, dniach formacyjnych, spotkaniach duszpasterskich, kontakt z konfratrami z innych Prowincji w USA oraz na świecie, właściwego przeżycia czasu sabbatical.
- stwarzanie możliwości dzielenia się między sobą, tzn. konfratrów z poszczególnych wspólnot, doświadczeniem duszpasterskim,
- na każdy rok duszpasterski od września do czerwca, po konsultacji z superiorami, ustalenie i określenie naszego programu duszpasterskiego np. Rok rodzin, powołania itp.
- motywacja sensowności modlitwy wspólnotowej i spotkań wspólnotowych: (formalnych) duszpasterskie; (nieformalnych) uroczystości konfratrów lub Zgromadzeniowych ¹³.
- dbałość o liturgię i jej wierność z przepisami liturgicznymi Kościoła w naszych parafiach,
- organizowanie na parafii rekolekcji i spotkań formacyjnych dla poszczególnych grup parafialnych,
- troska o realizację katechezy dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych.
- podejmowanie nowych inicjatyw w rozwoju kultu Miłosierdzia Bożego i pobożności maryjnej, a szczególnie związanej z Cudownym Medalikiem ¹⁴.
- parafie:

Analiza socjalno-eklezyjalna przeprowadzona w Stanach Zjednoczonych Ameryki wykazała, że większość Zgromadzeń i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego skoncentrowała się posłudze Ludowi Bożemu w ramach duszpasterstwa parafialnego. Ten efekt nazywamy: „asymilacja parafialna ¹⁵”. Jest to sytuacja, która postawiła pod znakiem zapytania tożsamość – charyzmat wielu Zgromadzeń zakonnych w USA ¹⁶. Konstytucje i

¹³ Por. Konstytucje Zgromadzenia Misji 21&1-2

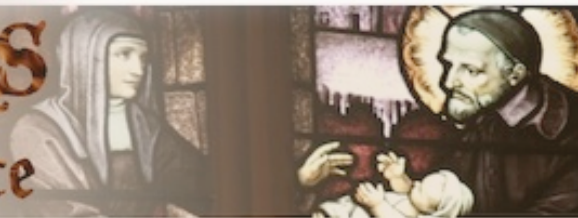
¹⁴ Por. Statuty Zgromadzenia Misji 7&1

¹⁵ Por. Ks. Robert P. Maloney, C.M., L'engagement vincentien dans les paroisses, Vincentiana, 02.10.1997

¹⁶ D. Nygren and M. Ukeritis, The future of Religious Orders in the United States, Connecticut, Praeger Press, 1993, s. 250

VINCENTIANS

New England Province

Statuty Zgromadzenia Misji zatwierdzone przez Stolicę Apostolską w 1984 roku w sposób bardzo jasny określają specyfikę naszej misji i (charyzmatu) realizowanej w ramach pracy na parafiach ¹⁷

3. Nadzieja

„ Bóg oczekuje od was, że bardziej niż potrzeby ciała, będziecie uwzględniać potrzeby dusz. Oni (ubodzy) bardzo potrzebują manny duchowej. Potrzebują ducha Bożego.” (św. Wincenty a Paulo)

Powstanie Zgromadzenia Misji przyniosło Kościołowi odnowę wewnętrzną oraz umocnienia w ludzkich sercach Bożej nadziei w historycznych zawirowaniach świata: wojny, kryzysy moralne społeczeństwa, odnowa Kościoła, spotęgowanie nędzy ¹⁸.

Dlatego musimy dbać, aby:

- podejmować otwartą dyskusję między nami na temat analizy religijno-socjalnej sytuacji społeczeństwa,
- wrócić do chwalebnej tradycji głoszenia rekolekcji ¹⁹ w innych parafiach polonijnych (w jęz. polskim i j. angielskim). Jeżeli stwarzamy specjalną grupę misyjną to możliwe jest „wynajęcie” konfratra z Polski z grupy tamtejszej grupy misyjnej np. na dwa lata. Jeżeli decydujemy się, że nie zakładamy specjalnej grupy misyjnej to konfratry mogą wyjeżdżać z taką posługą z poszczególnych wspólnot;
- organizowanie spotkań formacyjnych dla poszczególnych grup parafialnych (lektorzy, Nadzwyczajni Szafarze Eucharystii, Koła Różańcowe, itp.) nie tylko dla naszych parafii, ale także zaproponować te spotkania innym parafiom z duszpasterstwem polonijnym w regionie. Albo ubogacić tą działalnością dom w Manchester, CT – bardziej centralnie; albo regionalnie, np. w New Haven dla parafii z okolic; Brooklynie. Widziałbym dla lepszego funkcjonowania tego programu dwóch konfratrów znających realia środowiska polonijnego i amerykańskiego;
- nieustanna nasza formacja w związku z teologią moralną, żeby jak najlepiej służyć poprzez Sakrament Pojednania;

¹⁷ Statuty Zgromadzenia Misji, 10

¹⁸ Por. Lines of Action 2010–2016, s. 403–404

¹⁹ Por. Ks. John P. Cawley, C.M., Dans un contexte nord-américain, Vincentiana, 04–05.14.1997

VINCENTIANS

New England Province

- w związku z konfratrami przechodzącymi na emeryturę. Możliwość otwarcia jednego centrum posługi Sakramentu Pojednania każdego dnia w dłuższym wymiarze czasowym (rano i wieczorem) np. w kościele św. Stanisława Kostki na Brooklynie.
- w Stanach Zjednoczonych jest zauważana tendencja w związku z duszpasterstwem emigracyjnym do podtrzymywania i otwierania tzw. Ośrodków Terytorialnych. Może i dla nas jest czas najwyższy zastanowienia się nad utrzymaniem istniejących wspólnot. Może w związku z tzw. rynkiem pracy i przemieszczaniem się Polonii w inne regiony kraju prowokuje nas do pójścia za nimi?

4. Miłość / Miłosierdzie

„ Miłość nie pozwala patrzeć na cierpienia osoby kochanej bez współczucia i bez chęci zaradzenia złu. Sprawia, że kochający płaczą z płaczącymi. Osoby przejęte miłością mają te same uczucia. Nie ma prawdziwej miłości w sercu, kto nie cierpi na widok udręki ubogich. Wiemy, jak czuły pod tym względem był Syn Boży.”
(św. Wincenty a Paulo)

Dbałość integralna o człowieka jest wykładnią wincentyńskiego charyzmatu. Człowiek ubogi był „odskoczną” lub „punktem wyjścia” kolejnych inicjatyw podejmowanych przez św. Wincentego a Paulo i (mówiąc dzisiejszą nomenklaturą) Rodzinę Wincentyńską²⁰.

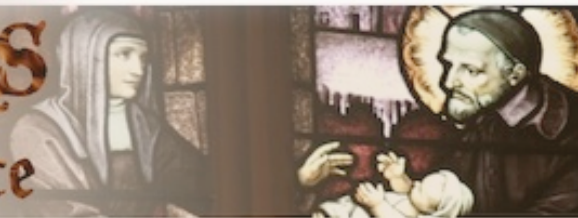
Dlatego musimy dbać, aby:

- zwrócić szczególną uwagę pomocy duchowej dla małżeństw narażonych na silną tendencję nietrwałości sakramentu;
- pomoc w organizowaniu kół dyskusyjnych i formacyjnych dla roli i misji współczesnych rodziców;
- wskazać miejsce w Kościele dla małżeństw niesakramentalnych i duchową opiekę nad nimi;
- organizować specjalistyczną pomoc dla ludzi uzależnionych przy ścisłej współpracy z ośrodkiem terapeutycznym na Greenpoincie: alkohol, narkotyki, internet;
- starzejąca się Polonia potrzebuje duszpasterstwa ludzi w podeszłym wieku,
- zorganizować konkretne duszpasterstwo młodych, duszpasterstwo powołaniowe oraz obozy wakacyjne dla młodzieży i dzieci, szczególnie z ubogich rodzin.

²⁰ Idem, s.403-404

VINCENTIANUS

New England Province

5. Prowincja Nowej Anglii

*„Istotą naszego powołania jest praca dla zbawienia ubogich wieśniaków, wszystko inne jest dodatkiem. Głosimy rekolekcje dla kandydatów do święceń, prowadzimy seminaria duchowne, ponieważ jesteśmy przekonani, iż jest to pożyteczne dla **zachowania trwałości owoców misji**. Naśladujemy w tym wielkich zdobywców, którzy na zajętych terytoriach zakładają garnizony, bo obawiają się, żeby nie stracić zdobytych z takim wysiłkiem ziem. Jakież to szczęście, że uczestniczymy w posłannictwie samego Jezusa Chrystusa. Któż bowiem lepiej naśladuje Chrystusa, niż ci, co głoszą Ewangelię ubogim?” (św. Wincenty a Paulo)*

Nie jesteśmy początkiem i mam nadzieję, że nie będziemy „gasić jako ostatni światła” tej Prowincji. Jestem przekonany, że istotne jest prowadzenie między nami dyskusji na temat naszego „statusu quo”. Czy mamy nadal pozostać niezależną Prowincją? Czy może dla nas lepszy byłby status Regionu Prowincji Wschodniej, albo Prowincji Polskiej?

Jednak boję się, że dyskusja na ten temat jest związana z lękiem przed przyszłością, a tym samym usuwaniem się z „linii ciosu”. Jak podkreśla św. Wincenty a Paulo mamy mieć nieustanne przekonanie, że to Chrystus jest Panem Zbawienia, a nas wybrał do jego realizacji. Tworzymy historię kolejnego pokolenia tej Prowincji. Dlatego musimy dbać o „**zachowanie trwałości owoców misji**”. I to jest najistotniejsze. Szacunek dla pracy misyjnej minionych pokoleń i „aggiornamento” naszej teraźniejszości.

Konwent Generalny bardzo wyraźnie podkreślił konieczność rewizji naszych norm prawnych, które mają nam pomagać w wierności powołaniu, ale także dzieł prowadzonych przez Zgromadzenie Misji (konkretnie przez poszczególne Prowincje)²¹. Rzetelna analiza naszej sytuacji musi uwzględnić dynamikę rozwoju i zmian w świecie, a co za tym idzie, zmieniają się formy ubóstwa człowieka.

²¹ Por. Lines of Action 2010–2016, s. 400–402

VINCENTIANS

New England Province

Bibliografia:

Bifet Juan Esquerda, *Duchowość Kapłańska*, Wydawnictwo Homo Dei, Kraków 2009

Gicewicz Edward P., CM, D.Ed., *Growth of the New England Province of the Congregation of the Mission 1904-2004*, New England Province Publishers, Manchester, 2004

Formacja Świeckich Liderów w Kościele XXI, Diecezja Brooklyńska

Knop Zbigniew, CM, *Dzień za dniem*, Poznań, 2003

Reguły i Konstytucje Zgromadzenia Misji, Kraków 1986

Roman Jose Maria, *Święty Wincenty a Paulo, Biografia*, [tłum. Ireneusz Kania], WITKM, Kraków, 1990

Vincentiana, r. 54, nr 3, July - September 2010

Wykaz Skrótów:

Dyrektorium - Kongregacja ds. Duchowieństwa, Dyrektorium o posłudze i życiu kapłanów, Tota Ecclesia, 31 stycznia 1994

GS – Konstytucja soborowa *Gaudium et Spes*

OT – Dekret soborowy *Optatam Totius*

PDV – Adhortacja apostolska *Pastores Dabo Vobis*, Jan Paweł II, 1992

PO – Dekret soborowy *Presbiterorum Ordinis*

VC – Adhortacja apostolska *Vita Consecrata*, Jan Paweł II, 1996